

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТ И ТРЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

КОМИСИЯ ПО ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ДОКЛАД
за първо гласуване

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. No	553-09-7
Дата	20 / 03 2015 г.

Относно:

Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на научните изследвания, № 554-01-12, внесен от Милен Василев Михов и група народни представители на 23.01.2015 г.

На свое редовно заседание, проведено на 11.03.2015 г., Комисията по образованието и науката обсъди на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на научните изследвания, № 554-01-12, внесен от Милен Василев Михов и група народни представители на 23.01.2015 г.

На заседанието присъстваха: министърът на образованието и науката проф. Тодор Танев, заместник-министрите проф. Костадин Костадинов и проф. Николай Денков и доц. Лиляна Вълчева от синдикат „Висше образование и наука“-КНСБ.

Писмени становища постъпиха от Българската академия на науките, от Съюза на учените в България и от синдикат „Висше образование и наука“-КНСБ, които подкрепят законопроекта с бележки. Министерството на образованието и науката разглежда необходимостта от промени на нормативната уредба като следствие от започналата партньорска проверка и оценка на системата на научноизследователската дейност в Република България от страна на Европейската комисия.

От името на вносителите законопроектът бе представен от Милен Михов. Премахва се понятието „насърчаване“, което има пожелателен характер и не съответства на съвременното разбиране за осигуряване на научните изследвания като първостепенно задължение на държавата, свързано с нейната конкурентоспособност в европейски и световен контекст. Съгласно най-добрите европейски практики се залага обвързване на финансирането с държавната политика в дългосрочен план, което до този момент отсъства. Променя се организационният статут на специализирания държавен инструмент за провеждане на научноизследователска дейност – фонд „Научни изследвания“, защото практическата дейност на фонда показва дълбоки пороци, основани най-вече на неадекватна му структура, заложена в закона.

В дискусиата по законопроекта се включиха народните представители Борислав Великов, Мариана Бояджиева, Стоян Мирчев, Милена Дамянова, Бойка Маринска, Красимир Богданов и Станислав Станилов.

Народните представители подкрепиха промяната на модела на „насърчаване“ с „осигуряване“ и по-ясното определяне на ангажимента на държавата по отношение на научните изследвания, за да се постигне националната цел – публичното финансиране за научните изследвания да достигне до 2020 г. процент и половина от брутният вътрешен продукт. Като положителна страна на законопроекта бе посочена промяната на структурата на ръководните органи на фонд „Научни изследвания“, за да се отстранят слабостите, проявени през последните три години. Разширява се възможността за привличане на утвърдени учени, които притежават научната степен „доктор на науките“, но не са хабилитирани.

Народните представители поискаха допълнително да се конкретизират принципите, по който държавата ще осигури развитието на научните изследвания в

зависимост от икономическите си приоритети. Нормативно е уреден само механизмът за научните изследвания, финансирани чрез фонд „Научни изследвания“, но продължава да не бъде регламентирано задължението на държавата да осигури институционалното финансиране. В самия фонд следва да се нов въведе модел, по който се разпределят средствата – с фиксирани проценти за хуманитарно знание, за природни науки и за иновации. Трябва да има контролиращ механизъм за начина на рецензиране на проектите - разпределението на рецензентите, възлагането на рецензиите, сроковете на писане на рецензиите и тяхната оценка.

Бяха поискани разяснения от МОН относно възможностите на Оперативната програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ да подпомогне дейността на фонд „Научни изследвания“, както и противоречат ли предложените промени в закона на общата визия и философия на министерството за промяна. Отговорът на МОН бе, че оперативната програма и фондът са два допълващи се, но независими инструмента, между които не може да има кръстосано финансиране. Предложените изменения на закона не противоречат на цялостната концепция на министерството, което разглежда обсъждането в Народното събрание като отваряне на широк публичен дебат по проблемите на научните изследвания в Република България. Вносителите също поеха ангажимента да отразят направените бележки между първо и второ гласуване на законопроекта.

След приключване на обсъждането и проведено гласуване с резултати „за“ – 15 гласа, „против“ – 1, „въздържали се“ – 0, Комисията по образованието и науката предлага на Народното събрание да приеме на първо гласуване Законопроект за изменение и допълнение на Закона за насърчаване на научните изследвания, № 554-01-12, внесен от Милен Василев Михов и група народни представители на 23.01.2015 г.

**Председател на
Комисията по образованието и науката:**

Милена Дамянова

